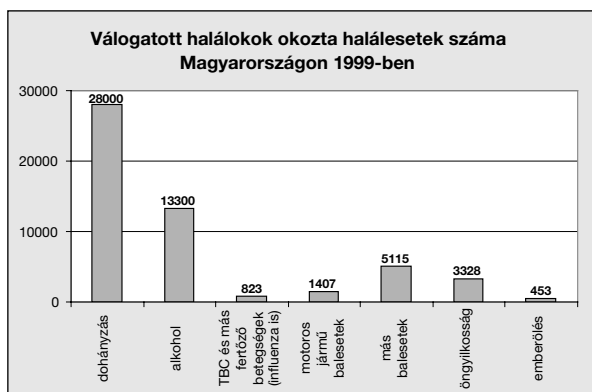

DOHÁNYZÁS ÉS BETEGSÉG

A dohányzás az életmóddal összefüggő kórokok közül a legtöbb áldozatot szedi Magyarországon. A Központi Statisztikai Hivatal adatai szerint jelenleg évente 28 ezer ember (20 percenként egy) hal meg dohányzás következtében; többen, mint ahányan mértéktelen alkoholfogyasztás, fertőző betegségek, balesetek, gyilkosság és öngyilkosság miatt összesen. **(1. ábra)** 1970 és 1999 között 800 ezer magyar halálát okozta a dohányzás.

1. ábra

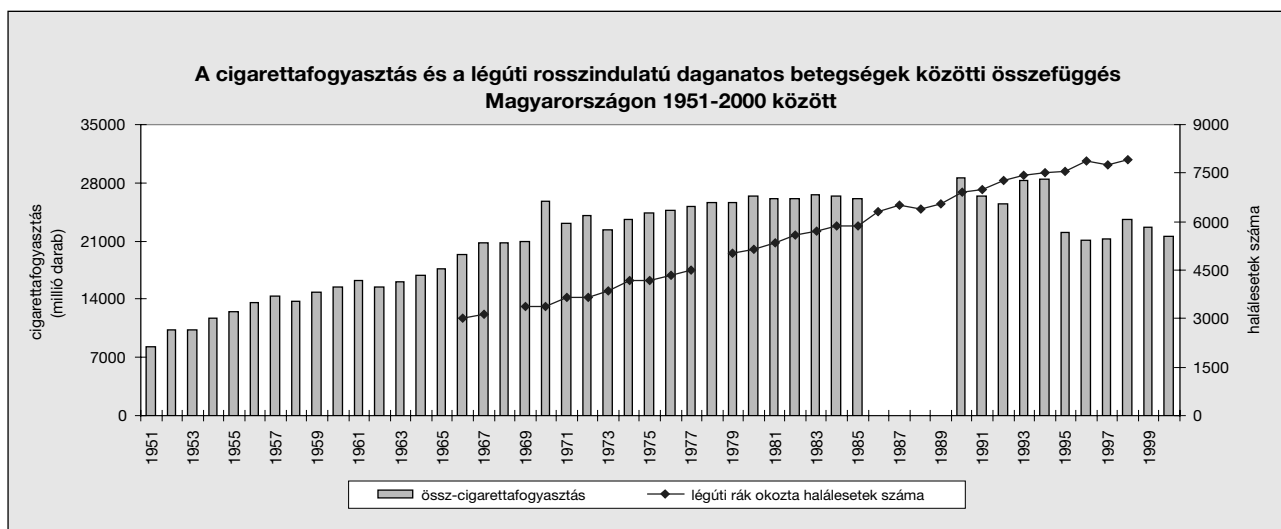
A férfiak 28%-a, a nőknek pedig 9%-a hal meg dohányzással összefüggő betegségben. 1970 és 1999 között a dohányzás okozta halálozás 19%-kal nőtt, míg a dohányzáson kívüli egyéb okoknak tulajdonítható halálozás 9%-kal csökkent. Az angol Richard Peto adatai szerint annak valószínűsége, hogy egy 35 éves magyar férfi 35-69 éves korában dohányzás következtében haljon meg 21%, míg az Európai Unió országaiban ez átlagosan 7%.

Dohányosoknál a vezető halálokok a szív- és érrendszeri betegségek, a tüdőrák és az idült tüdőbetegségek. A KSH adatai szerint 1999-ben:

- 7000 dohányos szívbetegségben
- 6500 dohányos tüdőrákban
- 4600 dohányos agyvérzésben és
- 3200 dohányos idült légúti betegségben halt meg.

A dohányzás leggyakrabban szívbetegség révén okoz halált – annak ellenére, hogy a szívbetegségek csak 40%-a tulajdonítható a dohányzásnak egymagában.

Mivel az esetek közel 90%-ában a légutak rosszindulatú daganatos betegségei („tüdőrák”) dohányzás miatt alakulnak ki, ezért a tüdőrákot a dohányzás index-betegségének is tekintik. A dohányzás elterjedtségének változását 20-30 éves késéssel követi a tüdőrák ugyanolyan irányú változása. **(2. ábra)** Magyarország világelső a férfiak tüdőrák-halandósága tekintetében. Tekintettel a dohányzás elmúlt években tapasztalt terjedésére a nők körében, a következő évtizedekben a női tüdőrák-halandóság további növekedésével kell számolni.

2. ábra